

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг (ВИТЯГ)

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 3, ст. 30)

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

2. У статті 12 Земельного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3-4, ст. 27): назву після слів «міських рад» доповнити словами «та їх виконавчих органів»;

доповнити частиною другою такого змісту:

«До повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у галузі земельних відносин на території сіл, селищ, міст належать:

- 1) надання відомостей з Державного земельного кадастру відповідно до закону;
- 2) вирішення інших питань у галузі земельних відносин відповідно до закону».

7. У Законі України «Про Державний земельний кадастр» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 8, ст. 61 із наступними змінами):

1) частину першу статті 1 після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

«заява в електронній формі — заява про отримання відомостей з Державного земельного кадастру про земельну ділянку, яка формується і подається через Єдиний державний портал адміністративних послуг, у тому числі через інтегровану з ним інформаційну систему центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин».

У зв'язку з цим абзаци сьомий — дванадцятий вважати відповідно абзацами восьмим — тринадцятим;

2) у статті 9:

частину першу доповнити абзацами другим — сьомим такого змісту:

«Надання відомостей з Державного земельного кадастру у визначених частиною першою статті 38 цього Закону випадках може здійснюватися також адміністраторами центрів надання адміністративних послуг у порядку, встановленому Законом України «Про адміністративні послуги», або уповноваженими посадовими особами виконавчих органів місцевого самоврядування, які успішно пройшли стажування у сфері земельних відносин та відповідають кваліфікаційним вимогам, зазначеним у частині третій цієї статті.

Місцева державна адміністрація, сільська, селищна, міська рада визначають можливість здійснення ними повноважень з надання відомостей з Державного земельного кадастру з урахуванням можливості організаційного та технічного забезпечення їх реалізації.

Стажування особи у сфері земельних відносин проводиться безоплатно державним кадастровим реєстратором строком не більше одного місяця. За результатами успішного стажування особі державним кадастровим реєстратором видається відповідна довідка.

Не потребує проходження стажування особа, яка перед призначенням на посаду адміністратора центру надання адміністративних послуг чи на посаду у виконавчий орган місцевого самоврядування працювала державним кадастровим реєстратором протягом останніх двох років.

Порядок проведення стажування встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Право на отримання відомостей з Державного земельного кадастру у визначених частиною першою статті 38 цього Закону випадках мають нотаріуси при вчиненні нотаріальних дій, пов'язаних з об'єктами нерухомості, та/або під час здійснення державної реєстрації речових прав на

нерухоме майно та їх обтяжень та особи, які відповідно до закону здійснюють державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень під час проведення такої реєстрації»;

3) статтю 30 викласти в такій редакції:

«**Стаття 30.** Інформаційна взаємодія органу, що здійснює ведення Державного земельного кадастру, та суб'єктів державної реєстрації прав

1. Для державних кадастрових реєстраторів інформація з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно у зв'язку із здійсненням ними повноважень, визначених цим Законом, надається в електронній формі шляхом безпосереднього доступу до цього реєстру відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

2. Державний реєстратор речових прав на нерухоме майно під час проведення державної реєстрації речових прав на земельні ділянки має безпосередній доступ та користується відомостями з Державного земельного кадастру в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України»;

4) у статті 36:

пункт «і» частини першої доповнити словами «крім відомостей про реєстраційний номер облікової картки платника податків, серію та номер паспорта громадянина України, місце проживання, дату народження фізичної особи, які є інформацією з обмеженим доступом та не підлягають відображенню у відкритому доступі»;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Пошук, перегляд, копіювання та роздрукування відомостей з Державного земельного кадастру, оприлюднених на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, зазначених у пунктах «а» — «е», «і» частини першої цієї статті, здійснюються безоплатно, а відомостей, зазначених у пунктах «ж» — «і» частини першої цієї статті, — за плату, розміри якої встановлюються цим Законом»;

5) абзац другий частини першої статті 37 виключити;

6) у статті 38:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Відомості з Державного земельного кадастру надаються державними кадастровими реєстраторами у формі:

витягів з Державного земельного кадастру про об'єкт Державного земельного кадастру;

довідок, що містять узагальнену інформацію про землі (території), за формою, встановлену Порядком ведення Державного земельного кадастру; вкопіювань з картографічної основи Державного земельного кадастру, кадастрової карти (плану);

копій документів, що створюються під час ведення Державного земельного кадастру.

Відомості з Державного земельного кадастру, внесені або перенесені до нього з Державного реєстру земель після 1 січня 2013 року, надаються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, у формах, зазначених у абзацах другого — п'ятому частини першої цієї статті, також адміністраторами центрів надання адміністративних послуг та уповноваженими посадовими особами виконавчих органів місцевого самоврядування.

Користування відомостями з Державного земельного кадастру також може здійснюватися у формі надання доступу до нього в режимі читання.

Доступ до Державного земельного кадастру в режимі читання надається органам державної влади, органам місцевого самоврядування, органам і підрозділам Служби безпеки України, що здійснюють контрольно-дільничну діяльність та боротьбу з тероризмом, банкам та особам, які в установленому законом порядку включені до Державного реєстру сертифікованих інженерів-землевпорядників, Державного реєстру оцінювачів з експертної грошової оцінки земельних ділянок та Державного реєстру сертифікованих інженерів-геодезистів, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Відомості про обмеження у використанні земельної ділянки надаються у формі витягу з Державного земельного кадастру про земельну ділянку.

Витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку може бути виданий будь-яким Державним кадастровим реєстратором, адміністратором центру надання адміністративних послуг, уповноваженою посадовою особою виконавчого органу місцевого самоврядування.

Порядок доступу нотаріусів до Державного земельного кадастру встановлюється Кабінетом Міністрів України»;

частину третю доповнити абзацами сьомим — двадцять першим такого змісту:

«За надання відомостей справляється адміністративний збір:

а) за витяг з Державного земельного кадастру про: земельну ділянку — 0,05 розміру мінімальної заробітної плати;

обмеження у використанні земель — 0,055 розміру мінімальної заробітної плати;

землі в межах адміністративно-територіальних одиниць — 0,06 розміру мінімальної заробітної плати;

б) за довідку, що містить узагальнену інформацію про землі (території), — 0,06 розміру мінімальної заробітної плати;

в) за вкопіювання з картографічної основи Державного земельного кадастру, кадастрової карти

- (плану) — 0,03 розміру мінімальної заробітної плати;
- г) за копію документа, що створюється під час ведення Державного земельного кадастру — 0,03 розміру мінімальної заробітної плати;
- г) за пошук, перегляд, копіювання та роздрукування відомостей з Державного земельного кадастру про:
- земельні угіддя (за 1 дециметр квадратний плану масштабу 1:2000-1:5000 території населених пунктів та масштабу 1:5000-1:10000 за межами населених пунктів) — 0,065 розміру мінімальної заробітної плати;
  - частини земельної ділянки, на яку поширюється дія земельного сервітугу, договору суборенди земельної ділянки, — 0,07 розміру мінімальної заробітної плати;
  - координати поворотних точок меж об'єктів кадастру (за один аркуш формату А4 (до 30 точок меж об'єктів) — 0,065 розміру мінімальної заробітної плати;
  - бонітування ґрунтів (за 1 дециметр квадратний плану масштабу 1:5000-1:10000 за межами населених пунктів) — 0,1 розміру мінімальної заробітної плати;
- д) за виправлення технічної помилки у відомостях Державного земельного кадастру не з вини органу, що здійснює його ведення, — 0,13 розміру мінімальної заробітної плати.
- Адміністративний збір справляється у відповідному розмірі від мінімальної заробітної плати у місячному розмірі, встановленої законом на 1 січня календарного року, в якому надається відповідна адміністративна послуга»;

у частині сьомій:

абзац перший доповнити словами «або іншій особі, яка відповідно до частини першої цієї статті надає відомості з Державного земельного кадастру»;

абзац сьомий викласти в такій редакції:

«Державний кадастровий реєстратор або інша особа, яка відповідно до частини першої цієї статті надає відомості з Державного земельного кадастру, протягом десяти робочих днів з дати реєстрації заяви (у разі подання заяви про надання витягу з Державного земельного кадастру про земельну ділянку — у день надходження заяви) надає заявнику документ, передбачений частиною першою цієї статті, або надає мотивовану відмову у наданні такого документа»;

після абзацу сьомого доповнити п'ятьма новими абзацами такого змісту:

«Для отримання відомостей з Державного земельного кадастру про земельну ділянку особи та органи, зазначені в абзацах другому і третьому

частини п'ятої цієї статті, можуть подати заяву в електронній формі через Єдиний державний портал адміністративних послуг, у тому числі через інтегровану з ним інформаційну систему центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин.

У разі подання заяви в електронній формі оплата послуг за надання відомостей з Державного земельного кадастру здійснюється із застосуванням електронних платіжних засобів відповідно до Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні».

Видача відомостей з Державного земельного кадастру про земельну ділянку або мотивованої відмови у наданні таких відомостей за бажанням заявника здійснюється Державним кадастровим реєстратором, адміністратором центру надання адміністративних послуг, уповноваженою посадовою особою виконавчого органу місцевого самоврядування або направленням зазначеними особами поштою цінним листом з описом вкладення та повідомленням про вручення.

У разі подання заяви в електронній формі за власним електронним цифровим підписом (печаткою) заявника відомості з Державного земельного кадастру про земельну ділянку або мотивована відмова у наданні таких відомостей за бажанням заявника видаються також у формі електронного документа засобами телекомунікаційного зв'язку.

Незалежно від місця, форми та способу надання відомостей Державного земельного кадастру додаткові кошти, крім встановленої згідно із законом плати за надання відповідних адміністративних послуг, не стягуються».

У зв'язку з цим абзаци восьмий — дванадцятий вважати відповідно абзацами тринадцятим — сімнадцятим;

частину дев'яту після слів «кадастровим реєстратором» доповнити словами «адміністратором центру надання адміністративних послуг, уповноваженою посадовою особою виконавчого органу місцевого самоврядування, нотаріусом»;

7) частину четверту статті 41 виключити.

8. У Законі України «Про адміністративні послуги» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 32, ст. 409; 2014 р., № 14, ст. 255; 2015 р., № 21, ст. 133):

1) у статті 3:

у частині третій слова «Вимоги цього Закону поширюються на надання суб'єктом надання адміністративних послуг витягів та виписок з реєстрів, свідоцтв» замінити словами «До адміністративних послуг також прирівнюється надання органом виконавчої влади, іншим державним органом, органом влади Автономної Республіки Крим,

- органом місцевого самоврядування, їх посадовими особами витягів та виписок із реєстрів»;
- у частині четвертій слова «Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України» замінити словами «Якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку»;
- 2) у статті 5:
пункт 1 частини першої викласти в такій редакції:
«1) найменування адміністративної послуги та підстави для її одержання»;
- частину другу викласти в такій редакції:
«2. Адміністративні послуги визначаються виключно законом»;
- 3) у статті 6:
у частині першій слова «цілодобової Урядової» виключити;
- у пункті 3 частини другої слова «у тому числі в суботу — не менше шести годин» виключити;
- 4) статтю 8 після частини першої доповнити двома новими частинами такого змісту:
«2. Інформаційна картка адміністративної послуги, що надається територіальним органом центрального органу виконавчої влади, іншого державного органу, їх посадовими особами, які уповноважені відповідно до закону надавати адміністративну послугу, затверджується на підставі типової інформаційної картки, затвердженої відповідним центральним органом виконавчої влади, іншим державним органом.
3. У разі делегування центральним органом виконавчої влади, іншим державним органом відповідно до закону повноважень з надання адміністративних послуг органам місцевого самоврядування інформаційна картка адміністративної послуги, що надається органом, якому делеговані такі повноваження, затверджується на підставі типової інформаційної картки, затвердженої центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики щодо делегованого повноваження».
- У зв'язку з цим частини другу — четверту вважаєти відповідно частинами четвертою — шостою;
- 5) у статті 9:
частину першу викласти в такій редакції:
«1. Адміністративні послуги надаються суб'єктами надання адміністративних послуг безпосередньо або через центри надання адміністративних послуг.
- Адміністративні послуги в електронній формі надаються через Єдиний державний портал адміністративних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи державних органів та органів місцевого самоврядування. Порядок та вимоги інтеграції інформаційних систем державних органів та органів місцевого самоврядування з

- Єдиним державним порталом адміністративних послуг затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері надання адміністративних послуг, спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку електронного урядування»;
- у частині другій слова «чи місця перебування» виключити;
- у частині четвертій:
в абзаці першому слова «чи усній формі» замінити словами «усній чи електронній формі»;
- абзац другий викласти в такій редакції:
«Письмова заява може бути подана суб'єкту надання адміністративної послуги особисто суб'єктом звернення або його представником (законним представником), надіслана поштою, а в разі надання адміністративних послуг в електронній формі — через Єдиний державний портал адміністративних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи державних органів та органів місцевого самоврядування»;
- частину восьму викласти в такій редакції:
«8. Суб'єкт надання адміністративної послуги отримує відповідні документи або інформацію без участі суб'єкта звернення на підставі поданих відомостей у заяві, у тому числі шляхом доступу до інформаційних систем або баз даних інших суб'єктів надання адміністративних послуг, підприємств, установ або організацій, що належать до сфери їх управління, або через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів»;
- частину дев'яту доповнити пунктами 4 і 5 такого змісту:
«4) забезпечити безоплатний віддалений доступ до власних інформаційних систем та електронних баз даних (реєстрів), що містять інформацію, необхідну для надання адміністративних послуг, адміністраторам центрів надання адміністративних послуг та суб'єктам надання таких адміністративних послуг, у тому числі через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів;
- 5) вживати заходів щодо запровадження надання адміністративних послуг в електронній формі»;
- 6) у статті 11:
у частині сьомій слова «не передбачені законом про перелік адміністративних послуг та плату (адміністративний збір) за їх надання» виключити;
- частину восьму після слів «адміністративних послуг» доповнити словами «і є їх складовою»;
- 7) у статті 12:
частини першу — третю викласти в такій редакції:
«1. Центр надання адміністративних послуг — це постійно діючий робочий орган або структурний підрозділ місцевої державної адміністрації або органу

місцевого самоврядування, що зазначений у частині другій цієї статті, в якому надаються адміністративні послуги через адміністратора шляхом його взаємодії з суб'єктами надання адміністративних послуг.

2. Центри надання адміністративних послуг утворюються при:

- 1) Київській міській державній адміністрації;
- 2) Севастопольській міській державній адміністрації;
- 3) районній державній адміністрації;
- 4) районній у місті Києві державній адміністрації;
- 5) районній у місті Севастополі державній адміністрації;
- 6) виконавчому органі міської ради міста обласного, республіканського Автономної Республіки Крим значення.

Центри надання адміністративних послуг можуть утворюватися при виконавчому органі міської міста районного значення, селищної, сільської ради у разі прийняття відповідною радою такого рішення.

3. У містах і селищах, які є адміністративними центрами Автономної Республіки Крим, областей чи районів, а також у містах Києві та Севастополі центри надання адміністративних послуг можуть забезпечувати надання адміністративних послуг обласних, районних і відповідних міських державних адміністрацій на основі їх узгоджених рішень.

У разі утворення центрів надання адміністративних послуг районними державними адміністраціями такі центри можуть забезпечувати надання адміністративних послуг обласних державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування на основі їх узгоджених рішень»;

частину четверту доповнити словами «та віддалені місця для роботи адміністраторів такого центру»;

частину дев'яту викласти в такій редакції:

«9. За рішенням органу, що утворив центр надання адміністративних послуг, у такому центрі також може здійснюватися:

- 1) прийняття звітів, декларацій, скарг;
- 2) надання консультацій;
- 3) прийняття та видача документів, не пов'язаних з наданням адміністративних послуг;
- 4) укладення договорів і угод представниками суб'єктів господарювання, які займають монополіне становище на відповідному ринку послуг, які мають соціальне значення для населення (водо-, тепло-, газо-, електропостачання тощо);

частину десяту доповнити абзацом другим такого змісту:

«Рішення про утворення центру, про затвердження положення про центр надання адміністративних послуг, а також переліку адміністративних послуг, що надаються через центр надання адмі-

ністративних послуг, які прийняті на підставі примірного положення про центр надання адміністративних послуг та з урахуванням положень частини сьомою цієї статті, не є регуляторними актами у сфері господарської діяльності та не підлягають державній реєстрації»;

частину одинадцяту викласти в такій редакції:

«11. Час прийому суб'єктів звернень є загальним (єдиним) для всіх адміністративних послуг, що надаються через центр надання адміністративних послуг, і становить:

- 1) у центрах надання адміністративних послуг, утворених при виконавчих органах міських рад міст, що є адміністративними центрами областей, Автономної Республіки Крим, а також при Київській, Севастопольській міських та районних у містах Києві та Севастополі державних адміністраціях, — не менше шести днів на тиждень та семи годин на день;
- 2) в інших центрах надання адміністративних послуг — не менше п'яти днів на тиждень та семи годин на день;
- 3) у територіальних підрозділах центру надання адміністративних послуг та у віддалених робочих місцях адміністраторів центру час прийому суб'єктів звернень визначається органом, що утворив центр надання адміністративних послуг.

При цьому прийом суб'єктів звернень у центрі надання адміністративних послуг здійснюється без перерви на обід та не менше одного дня на тиждень до двадцятої години.

За рішенням органу, що прийняв рішення про утворення центру надання адміністративних послуг, час прийому суб'єктів звернень може бути збільшено»;

8) частину четверту статті 13 доповнити пунктом 8 такого змісту:

«8) розгляд справ про адміністративні правопорушення та накладення стягнень»;

9) у статті 15:

частину першу доповнити абзацом другим такого змісту:

«Забороняється відносити до супутніх послуг надання консультацій та інформації, пов'язаних з наданням адміністративних послуг, продаж бланків заяв та інших документів, необхідних для звернення щодо надання адміністративних послуг, а також надання допомоги в їх заповненні, формуванні пакета документів»;

Частини другу і третю виключити;

10) статтю 18 після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«3. Суб'єкти надання адміністративних послуг та центри надання адміністративних послуг звільняються від плати за підключення (у тому числі

обслуговування та використання) до реєстрів, інших інформаційних баз, що використовуються для надання адміністративних послуг».

У зв'язку з цим частини третю — сьому вважати відповідно частинами четвертою — восьмою;

11) у статті 20:

пункт 2 виключити;

абзаци другий — четвертий підпункту «д» підпункту 2 пункту 6 виключити;

у пункт 7 слова «з дня набрання чинності законом про перелік адміністративних послуг та плату (адміністративний збір) за їх надання, але» виключити.

9. Абзац третій частини шостої статті 7 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 51, ст. 716; 2014 р., № 36, ст. 1190) доповнити словами «а також адміністраторів центрів надання адміністративних послуг».

10. У Декреті Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 «Про державне мито» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 113 із наступними змінами):

1) пункт 7 статті 2 виключити;

2) підпункт «м» пункту 6 статті 3 виключити.

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім:

пункту 2, підпункту 1 пункту 4, пункту 7 (крім абзацу другого підпункту 4 цього пункту) розділу I цього Закону, які набирають чинності з 1 березня 2016 року;

пункту 1, підпункту 2 пункту 4, пунктів 5, 6, 10 розділу I цього Закону, які набирають чинності з 4 квітня 2016 року.

2. Для створення реєстрів територіальних громад за запитами органів реєстрації органи ведення Державного реєстру виборців одноразово передають на електронному носії протягом 10 днів з дня надходження такого запиту відомості Державного реєстру виборців про громадян України — жителів відповідних сіл, селищ, міст, виборчі адреси яких включають дані, зазначені у пунктах 1 — 9, 11 частини сьомої статті 8 Закону України «Про Державний реєстр виборців».

3. До 4 квітня 2016 року житлово-експлуатаційні організації, інші підприємства, установи та організації, що забезпечували або забезпечують ведення картотек з питань реєстрації фізичних осіб, передають їх відповідним виконавчим органам сільських, селищних, міських рад.

До 4 квітня 2016 року центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері реєстрації фізичних осіб, передає відповідним виконавчим органам сільських, селищних, міських рад картотеки з питань реєстрації фізичних осіб, наявні в його територіальних органах.

Передача картотек з питань реєстрації фізичних осіб здійснюється одночасно з передачею у комунальну власність обладнання для зберігання та обробки зазначених картотек, якщо воно перебуває у державній власності.

4. Орган реєстрації місця проживання визначає можливість здійснення ним реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання за допомогою засобів Єдиного державного демографічного реєстру з урахуванням організаційного та технічного забезпечення його реалізації.

У разі прийняття органом реєстрації рішення про здійснення ним реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання згідно з цим пунктом такий орган реєстрації здійснює реєстрацію/зняття з реєстрації місця проживання шляхом внесення інформації до реєстру територіальної громади, до документів, до яких вносяться відомості про місце проживання особи, із зазначенням адреси житла, та до Єдиного державного демографічного реєстру.

5. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону:

1) підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України проект закону щодо можливості співфінансування з місцевих бюджетів видатків на забезпечення діяльності центрів надання адміністративних послуг, утворених Київською, Севастопольською міськими, районними, районними у містах Києві та Севастополі державними адміністраціями;

2) підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України проект закону щодо перегляду розміру плати за надання адміністративних послуг (адміністративного збору) з урахуванням її соціального та економічного значення;

3) забезпечити прийняття актів, необхідних для реалізації цього Закону;

4) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

5) забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними і місцевими органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України

П. ПОРОШЕНКО

м. Київ

10 грудня 2015 року

№ 888-VIII

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

**ПОСТАНОВА
від 13 січня 2016 р. № 3****Про визнання такими,
що втратили чинність, деяких
актів Кабінету Міністрів України**

Кабінет Міністрів України постановляє:
Визнати такими, що втратили чинність, акти
Кабінету Міністрів України згідно з переліком, що
додається.

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 13 січня 2016 р. № 3

**ПЕРЕЛІК
актів Кабінету Міністрів України,
що втратили чинність**

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2009 р. № 844 «Деякі питання реалізації права власності на землю громадянами України» (Офіційний вісник України, 2009 р., № 61, ст. 2158).
2. Пункт 8 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2009 р. № 901 «Про додаткові заходи щодо врегулювання земельних відносин» (Офіційний вісник України, 2009 р., № 65, ст. 2271).

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 вересня 2009 р. № 951 «Про спрямування у 2009 році коштів Стабілізаційного фонду для здійснення заходів з безоплатних оформлення та видачі громадянам України державних актів на право власності на земельні ділянки» (Офіційний вісник України, 2009 р., № 70, ст. 2420).
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2009 р. № 1112 «Про додаткові заходи щодо безоплатних оформлення та видачі громадянам України державних актів на право власності на земельні ділянки» (Офіційний вісник України, 2009 р., № 82, ст. 2770).
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2009 р. № 1350 «Про внесення змін до Порядку безоплатних оформлення та видачі громадянам України державних актів на право власності на земельні ділянки» (Офіційний вісник України, 2009 р., № 97, ст. 3360).
6. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 грудня 2009 р. № 1511 «Про здійснення попередньої оплати робіт з безоплатних оформлення та видачі громадянам України державних актів на право власності на земельну ділянку».
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 січня 2010 р. № 124 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2009 р. № 844» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 11, ст. 525).
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 31 січня 2011 р. № 57 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2009 р. № 844 та від 21 жовтня 2009 р. № 1112» (Офіційний вісник України, 2011 р., № 8, ст. 370).

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

**ЛИСТ
від 16.01.2016
№ 308/8/32-16****Щодо законодавчих змін
у сфері державної реєстрації
речових прав на майно
та їх обтяжень**

Міністерство юстиції України у зв'язку з набранням чинності з 01 січня 2016 року нової редакції Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі — Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2015 року № 1127 «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», якою, зокрема, затверджено Порядок державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень (далі — Порядок), та з метою напрацювання єдиної практики застосування законодавства у відповідній сфері просить довести до відома органів державної реєстрації, утворених Міністерством юстиції України, та суб'єктів державної реєстрації, визначених цим Законом, таку інформацію.

1. Відповідно до підпункту 4 пункту 3 вказаної постанови Кабінету Міністрів України надання послуг у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень (далі — державної реєстрації прав) до впровадження програмного забезпечення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (далі — ДРРП), створеного відповідно до Закону та інших нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до нього, здійснюється відповідно до законодавства за допомогою чинного програмного забезпечення ДРРП.

На сьогодні Міністерством юстиції України проводиться робота з приведення нормативно-правових актів у відповідність до норм Закону, розроблення нових нормативно-правових актів, спрямованих на реалізацію його положень, а також здійснюється доопрацювання програмного забезпечення ДРРП та веб-порталу Міністерства юстиції України.

При цьому прийняття деяких нормативно-правових актів, спрямованих на реалізацію положень Закону, нерозривно пов'язане з доопрацюванням та впровадженням програмного забезпечення ДРРП та веб-порталу Міністерства юстиції України.

а) Пунктом 7 Порядку передбачено, що уповноважена особа суб'єкта державної реєстрації прав, нотаріус або його помічник за допомогою програмних засобів ведення ДРРП формує та роздруковує заяву у двох примірниках, на якій заявник (за умови відсутності зауважень до відомостей, зазначених у ній) та особа, яка сформуvala таку заяву, проставляють підписи. Один примірник заяви надається заявникові, а другий долучається до документів, поданих для державної реєстрації прав.

Після проставлення підписів на заяві уповноважена особа суб'єкта державної реєстрації прав, нотаріус або його помічник реєструє заяву в базі даних заяв.

Враховуючи наведене, до впровадження зазначеного програмного забезпечення прийняття заяв здійснюється шляхом їх формування за допомогою програмного забезпечення автоматизованого робочого місця (далі — АРМ) «Державний реєстратор» (державними реєстраторами органів державної реєстрації, суб'єктів державної реєстрації) та АРМ «Нотаріус» (нотаріусами) за посиланням <http://register.informjust.ua/rst>, що є складовою частиною програмного забезпечення ДРРП. У разі коли заявник виявив бажання в отриманні картки прийому заяви, така карта також обов'язково видається заявнику. Порядок формування та реєстрації заяви у сфері державної реєстрації прав відображена у додатку 1.

При цьому звертаємо увагу, що наказ Міністерства юстиції України від 17 квітня 2012 року № 595/5 «Про впорядкування відносин, пов'язаних із дер-

жавною реєстрацією речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 20 квітня 2012 року за № 590/20903, діє до затвердження нових форм заяви у сфері державної реєстрації права відповідно до Закону, а тому заяви у сфері державної реєстрації прав та картка прийому заяви оформлюються відповідно до затверджених форм.

б) Абзацом другим пункту 18 Порядку передбачено, зокрема, що у разі проведення державної реєстрації речових прав, що є похідними від права власності, одночасно з проведенням державної реєстрації права власності на таке майно державним реєстратором приймається одне рішення щодо державної реєстрації прав або щодо відмови в такій реєстрації.

Задля реалізації зазначеної норми Порядку за допомогою чинного програмного забезпечення ДРРП державний реєстратор приймає одне рішення про державну реєстрацію прав та їх обтяжень, яке передбачає відкриття розділу в ДРРП, та на підставі такого рішення відкриває відповідний розділ, вносить до такого розділу записи про право власності та записи про інші речові права.

При цьому звертаємо увагу, що шаблони рішень державного реєстратора, що містяться в ДРРП, у зв'язку зі змінами в законодавстві мають редагуватися безпосередньо державним реєстратором під час прийняття відповідних рішень.

в) Законом та Порядком не передбачено видачу свідоцтв про право власності на нерухоме майно на відміну від законодавства, що діяло до 01 січня 2016 року.

При цьому Порядком ведення Державного реєстру прав на нерухоме майно, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 року № 1141, передбачено, що до ДРРП в обов'язковому порядку вносяться відомості про підставу для виникнення права власності.

У випадках проведення державної реєстрації права власності з видачею відповідного свідоцтва до 01 січня 2016 року саме відомості про видане свідоцтво вносилися до відомостей про підставу для виникнення права власності.

Водночас на сьогодні, як і до 01 січня 2016 року, для проведення державної реєстрації прав безумовно подаються документи, на підставі яких така реєстрація проводиться. Так, за загальним правилом для державної реєстрації права власності на новозбудований об'єкт нерухомого майна подаються документ, що відповідно до вимог законодавства засвідчує прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта, технічний паспорт на об'єкт нерухомого майна та документ, що підтверджує

присвоєння об'єкту нерухомого майна адреси (крім випадків надання відомостей про кадастровий номер земельної ділянки, на якій розташований індивідуальний (садибний) житловий будинок, садовий, дачний будинки).

Тож до відомостей про підставу для виникнення права власності слід вносити документи, на підставі яких проводиться державна реєстрація права власності.

г) Відповідно до положень статті 18 Закону державна реєстрація прав завершується формуванням інформації з Державного реєстру прав для подальшого використання її заявником.

Абзацом першим пункту 22 Порядку передбачено, що після внесення відомостей до ДРРП державний реєстратор за допомогою програмних засобів ведення ДРРП формує інформацію з нього, яка розміщується на веб-порталі Міністерства юстиції України для доступу до неї заявника з метою її перегляду та з урахуванням строку державної реєстрації, за який сплачено реєстраційний збір, її завантаження і друк.

Водночас, як зазначалося вище, на сьогодні проводиться робота, направлена на запровадження функціонування програмного забезпечення ДРРП та веб-порталу Міністерства юстиції України, а тому до запровадження функціонування такого порталу надання інформації з ДРРП здійснюється державним реєстратором у паперовій формі у формі інформаційної довідки.

Оскільки державна реєстрація прав здійснюється відносно певного об'єкта нерухомого майна, об'єкта незавершеного будівництва, доцільним є формування інформаційної довідки за об'єктом нерухомого майна.

Інформаційна довідка формується за допомогою програмного забезпечення АРМ «Державний реєстратор» (державними реєстраторами органів державної реєстрації, суб'єктів державної реєстрації) та АРМ «Нотаріус» (нотаріусами) за посиланням <http://register.informjust.ua/rst>, що є складовою частиною програмного забезпечення ДРРП. Підставою для формування відповідної інформаційної довідки з ДРРП зазначається номер заяви, за якою проводилася державна реєстрація прав. Порядок формування інформаційної довідки з ДРРП відображено у додатку 2.

При цьому звертаємо увагу, що відповідно до Порядку інформація з ДРРП за бажанням заявника може бути надана у паперовій формі уповноваженою особою суб'єкта державної реєстрації прав, нотаріусом або його помічником з урахуванням строку державної реєстрації, за який сплачено реєстраційний збір, шляхом її друку за допомогою програмних

засобів ведення Державного реєстру прав на аркушах паперу форматом А4 (210 X 297 міліметрів) без використання спеціальних бланків, проставлення підпису та печатки державного реєстратора (абзац другого пункту 22).

Саме тому інформаційні довідки з ДРРП видаються без використання спеціальних бланків, проставлення підпису та печатки державного реєстратора.

Також інформуємо, що Порядком не передбачено вчинення державним реєстратором певних дій, спрямованих на розміщення інформації з ДРРП за результатом проведеної державної реєстрації прав на веб-порталі Міністерства юстиції України, для доступу до неї заявника. Таке розміщення інформації відбуватиметься автоматично за допомогою програмних засобів ведення ДРРП.

д) Відповідно до статті 9 Закону державним реєстратором є, зокрема, державний виконавець у разі державної реєстрації обтяжень, накладених під час примусового виконання рішень відповідно до закону.

На виконання норм Закону пунктами 35, 36 Порядку передбачається, що державна реєстрація обтяжень, накладених під час примусового виконання рішень відповідно до закону, проводиться державним виконавцем без подання заяви заявником.

Державний виконавець за допомогою програмних засобів ведення Державного реєстру прав формує заяву в електронній формі з обов'язковим долученням до неї електронних копій оригіналів документів, необхідних для такої реєстрації, виготовлених шляхом сканування, або оригіналів електронних документів з обов'язковим накладенням власного електронного цифрового підпису.

Водночас, як зазначалося вище, на сьогодні проводиться робота, направлена на запровадження функціонування програмного забезпечення ДРРП, а тому до запровадження функціонування програмного забезпечення ДРРП відповідно до Закону, яке передбачатиме, зокрема, проведення державної реєстрації державним виконавцем без формування та реєстрації відповідної заяви, державна реєстрація обтяжень, накладених під час примусового виконання рішень відповідно до закону, здійснюється державними реєстраторами органів державної реєстрації, утворених Міністерством юстиції України, за заявами у сфері державної реєстрації прав, поданими уповноваженими на те заявниками.

2. Відповідно до статті 9 Закону державним реєстратором є громадянин України, який має вищу освіту за спеціальністю правознавство, відповідає кваліфікаційним вимогам, встановленим Міністерством юстиції України, та перебуває у трудових

відносінах з суб'єктом державної реєстрації прав, нотаріус та державний виконавець.

При цьому Закон розмежовує повноваження нотаріуса як державного реєстратора у результаті вчинення нотаріальної дії з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва, так і державного реєстратора без вчинення нотаріальних дій.

Так, абзацами першим, четвертим та п'ятим частини п'ятої статті 3 Закону встановлено, що державна реєстрація права власності та інших речових прав проводиться незалежно від місцезнаходження нерухомого майна в межах Автономної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя, крім державної реєстрації права власності та інших речових прав, що проводиться нотаріусами незалежно від місцезнаходження нерухомого майна.

Державна реєстрація прав проводиться за заявми у сфері державної реєстрації прав будь-яким державним реєстратором з урахуванням вимог, встановлених абзацами першим — третім цієї частини, крім випадку, передбаченого абзацом п'ятим цієї частини.

Державна реєстрація прав у результаті вчинення нотаріальної дії з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва проводиться нотаріусом, яким вчинено таку дію.

Аналогічне розмежування містить і стаття 19 Закону. Так, державна реєстрація права власності та інших речових прав проводиться у строк, що не перевищує п'яти робочих днів.

Державна реєстрація прав власності на підприємство як єдиний майновий комплекс проводиться у строк, що не перевищує 14 робочих днів.

Державна реєстрація обтяжень речових прав проводиться у строк, що не перевищує 24 годин, крім вихідних та святкових днів, з моменту прийняття заяви.

Державна реєстрація прав у результаті вчинення нотаріальної дії нотаріусом проводиться після завершення такої дії у межах строків, встановлених частинами першою та другою цієї статті (частини перша — третя).

Тобто Законом чітко розмежовано строки проведення державної реєстрації прав у результаті вчинення нотаріальних дій з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва та проведення державної реєстрації прав без вчинення нотаріальних дій.

При цьому проведення державної реєстрації прав у результаті вчинення нотаріальної дії проводиться після завершення такої дії. Але метою уникнення різного розуміння поняття «після вчинення нотаріальної дії», наприклад, через десять хвилин, через день чи тиждень після вчинення нотаріальної дії,

законодавцем було встановлено термін, за межі якого не може виходити нотаріус здійснюючи відповідну державну реєстрацію прав. Такий термін «межі дозволеного» визначається, виходячи з загальних строків, установлених для державної реєстрації прав.

Підпунктами 1, 5 частини першої статті 34 Закону встановлено, що за державну реєстрацію прав справляється адміністративний збір у такому розмірі:

- 1) за державну реєстрацію права власності на нерухоме майно (крім випадків державної реєстрації права власності на підприємство як єдиний майновий комплекс) у строк, визначений статтею 19 цього Закону, — 0,1 розміру мінімальної заробітної плати; за державну реєстрацію права власності на підприємство як єдиний майновий комплекс у строк, визначений статтею 19 цього Закону, — 1 мінімальна заробітна плата;
- 5) за державну реєстрацію обтяжень у строк, визначений статтею 19 цього Закону, — 0,05 розміру мінімальної заробітної плати.

Усі інші розміри адміністративного збору, передбачені частиною першою статті 34, не містять посилення на строки, передбачені статтею 19, а встановлюють нові, більш скорочені строки.

При цьому частиною п'ятою статті 19 передбачається, що забороняється видавати заявнику документи за результатом розгляду заяв у сфері державної реєстрації прав у строки, менші ніж ті, з урахуванням яких ним сплачено адміністративний збір за державну реєстрацію прав відповідно до частини першої статті 34 Закону.

Враховуючи вищевказані норми Закону, у Порядку, а саме у пункті 22, передбачається надання заявнику інформації з ДРП з урахуванням строків, за які сплачено адміністративний збір, крім випадків, коли державна реєстрація прав проводиться у результаті вчинення нотаріальної дії з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва, оскільки така реєстрація проводиться після вчинення відповідної нотаріальної дії.

3. Відповідно до Закону, у редакції, що діяла до 01 січня 2016 року, державна реєстрація прав власності, реєстрація яких проведена відповідно до законодавства, що діяло на момент їх виникнення, під час вчинення нотаріальної дії з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва проводиться нотаріусом, яким вчиняється така дія (абзац другий частини п'ятої статті 3).

Вказана норма не кореспондувалася з частиною шостою цієї ж статті, якою передбачалося, що будь-які правочини щодо нерухомого майна (відчуження,

управління, іпотека тощо) вчиняються, якщо право власності чи інше речове право на таке майно зареєстровано згідно з вимогами цього Закону, крім випадків, передбачених частиною четвертою цієї статті та статтею 4-1 цього Закону, та мала на меті уникнення необґрунтованого звернення до органів державної реєстрації прав перед вчиненням нотаріальних дій з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва на «початку» запровадження нової системи державної реєстрації прав у січні 2013 року.

На сьогодні Закон та Порядок не містить норм щодо проведення державної реєстрації прав, які виникли до 01 січня 2013 року перед вчиненням нотаріальної дії.

Враховуючи наведене, у разі якщо право власності належним чином зареєстровано до 01 січня 2013 року відповідно до законодавства, що діяло на момент такої реєстрації, у тому числі на паперових носіях, для вчинення дії з відповідним майном державна реєстрація права власності «за продавцем» не здійснюється.

4. Окремо необхідно наголосити, що Законом задля формування державної політики у сфері державної реєстрації прав на єдиних нормативно-правових та методологічних засадах розмежовано повноваження Міністерства юстиції України та його територіальний органів у відповідній сфері.

З метою приведення у відповідність до Закону підзаконних нормативно-правових актів Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 25 грудня 2015 року № 1129 «Про внесення змін до Положення про Міністерство юстиції України». У свою чергу Міністерством юстиції України прийнято наказ від 29 грудня 2015 року № 2791/5 «Про затвердження Змін до положень про територіальні органи Міністерства юстиції України в частині реалізації повноважень у сферах державної реєстрації», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 31 грудня 2015 року за № 1668/28113.

Відповідно до вищезазначених змін здійснення нормативно-правового та методичного забезпечення діяльності у сфері державної реєстрації прав здійснюється Міністерством юстиції України. У свою чергу з метою вироблення єдиних методологічних засад проведення державної реєстрації прав, а також нормативно-правового забезпечення відповідної сфери рекомендуємо територіальним органам Міністерства юстиції України надавати інформацію про проблемні питання, які виникають під час практичного застосування законодавства, пропозиції щодо необхідних методологічних заходів, а також щодо необхідних змін до законодавства.

**Перший заступник
Міністра**

Наталія СЕВОСТЬЯНОВА

ЖУРНАЛ «ЗЕМЛЕВПОРЯДНИЙ ВІСНИК» видається з 1997 року

Свідоцтво про державну реєстрацію серії KB № 19802-9602 ПР видане 04.03.2013 р. Міністерством інформації України. Постановою президії ВАК України від 30 березня 2011 року № 1-05/3 журнал «Землепорядний вісник» включено до наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата економічних наук.

Рекомендовано до друку Науково-експертною радою при Державному агентстві земельних ресурсів України.

Редакція журналу «Землепорядний вісник» залишає за собою право на незначне скорочення та літературне редагування авторських матеріалів зі збереженням головних висновків і стилю автора. Надані матеріали не повертаються. При передруку посилання на «Землепорядний вісник» обов'язкове. Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.

© «Землепорядний вісник», 2016

ВИДАВЕЦЬ

Редакція журналу «Землепорядний вісник»

Свідоцтво ДК №2588 про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і книгорозповсюджувачів видавничої продукції
видане 17.08.2006 Державним комітетом телебачення і радіомовлення України.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

04080, м. Київ-80, вул. Кирилівська, 105.
Тел.: 468-21-18.

Формат 60x84/8. Друк офсетний. Зам. 0113602. Наклад 4580 прим.
Підписано до друку 22.02.2016 р.

Віддруковано у видавництві «Преса України». Адреса: м. Київ, просп. Перемоги, 50.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №310 від 11.01.2001.
